

ihalenin yaklaşık maliyetinin hesaplanmasında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı birim fiyatının ve Karayolları Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanmış pozların analizinde yer alan Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 2019 yılı rayiçlerinin kullanıldığı, bahse konu ihalede 3 adet doküman indirildiği, * tarihinde gerçekleştirilen ihaleye 2 isteklinin katıldığı ve tekliflerden birinin yaklaşık maliyetin üzerinde teklif olduğu gerekçesiyle reddedildiği, diğer teklifte

ise kırım oranının çok düşük olması nedeniyle söz konusu teklifin uygun teklif olarak değerlendirilmemesi

Toplantı No : 2019/027

Gündem No : 35

Karar Tarihi : 23.05.2019

Karar No : 2019/UM.I-635

BAŞVURU SAHİBİ:

Öner-Sal İnşaat Mühendislik San. Tic. Ltd. Şti.,

İHALEYİ YAPAN İDARE:

Ardahan İl Özel İdaresi Yol ve Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü,

BAŞVURUYA KONU İHALE:

2019/119389 İhale Kayıt Numaralı "46500 Ton Filler (Agrega) ve 1500 M3 Kum Alım İşi" İhalesi

KURUM TARAFINDAN YAPILAN İNCELEME:

Ardahan İl Özel İdaresi Yol ve Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü tarafından 05.04.2019 tarihinde açık ihale usulü ile gerçekleştirilen "46500 Ton Filler (Agrega) ve 1500 M3 Kum Alım İşi" ihalesine ilişkin olarak Öner-Sal İnşaat Mühendislik San. Tic. Ltd. Şti.nin 12.04.2019 tarihinde yaptığı şikâyet başvurusunun, idarenin 18.04.2019 tarihli yazısı ile reddi üzerine, başvuru sahibince 24.04.2019 tarih ve 17459 sayı ile Kurum kayıtlarına alınan 24.04.2019 tarihli dilekçe ile itirazın şikâyet başvurusunda bulunulmuştur.

Başvuruya ilişkin olarak 2019/437 sayılı itirazın şikâyet dosyası kapsamında yapılan inceleme neticesinde esas inceleme raporu tanzim edilmiştir.

KARAR:

Esas inceleme raporu ve ekleri incelendi.

İtirazen şikâyet dilekçesinde özetle, şikayete konu ihaleye firmaları dahil iki isteklinin katıldığı, diğer isteklinin açıklanan yaklaşık maliyetin üzerinde teklif vermesi nedeniyle ihalenin yaklaşık maliyetin altında teklif sunan firmaları uhdesinde kaldığı, ancak rekabet ve kamu yararı oluşmadığı gerekçe gösterilerek ihalenin iptal edildiği, günün şartları ve ekonomik ortam göz önünde bulundurulduğunda sunulan teklifin ihale konusu iş için yüksek olmadığı, günün ekonomik şartları ve özellikle bölgenin coğrafi koşulları dikkate alındığında ihalenin yaklaşık maliyetinin düşük kaldığı, bölgenin coğrafi koşullarının doğurduğu ek maliyetlerin yaklaşık maliyet hesabında dikkate alınmadığı iddialarına yer verilmiştir.

Başvuru sahibinin iddialarının değerlendirilmesi sonucunda aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Temel ilkeler" başlıklı 5'inci maddesinde "İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur..." hükmü,

Anılan Kanun'un "Bütün tekliflerin reddedilmesi ve ihalenin iptali" başlıklı 39'uncu maddesinde "İhale komisyonu kararı üzerine idare, verilmiş olan bütün teklifleri reddederek ihaleyi iptal etmekte serbesttir. İhalenin iptal edilmesi halinde bu durum bütün isteklilere derhal bildirilir. İdare bütün tekliflerin reddedilmesi nedeniyle herhangi bir yükümlülük altına girmez. Ancak, idare isteklilerin talepte bulunması halinde, ihalenin iptal edilme gerekçelerini talep eden isteklilere bildirir." hükmü,

Söz konusu Kanun'un "İhalenin karara bağlanması ve onaylanması" başlıklı 40'inci maddesinde "37 ve 38'inci

maddelere göre yapılan değerlendirme sonucunda ihale, ekonomik açıdan en avantajlı teklifi veren isteklinin üzerinde bırakılır.

Ekonomik açıdan en avantajlı teklif, sadece fiyat esasına göre veya fiyat ile birlikte işletme ve bakım maliyeti, maliyet etkinliği, verimlilik, kalite ve teknik değer gibi fiyat dışındaki unsurlar da dikkate alınarak belirlenir. Ekonomik açıdan en avantajlı teklifin fiyat dışındaki unsurlar da dikkate alınarak belirleneceği ihalelerde, ihale dokümanında bu unsurların parasal değerleri veya nispi ağırlıkları belirlenir.

Bu Kanun'un 63'üncü maddesine göre ihale dokümanında yerli istekliler lehine fiyat avantajı sağlanacağı belirtilen ihalelerde, bu fiyat avantajı da uygulanmak suretiyle ekonomik açıdan en avantajlı teklif belirlenerek ihale sonuçlandırılır. En düşük fiyatın ekonomik açıdan en avantajlı teklif olarak değerlendirildiği ihalelerde, birden fazla istekli tarafından aynı fiyatın teklif edildiği ve bunların da ekonomik açıdan en avantajlı teklif olduğu anlaşıldığı takdirde, ikinci fıkrada belirtilen fiyat dışındaki unsurlar dikkate alınmak suretiyle ekonomik açıdan en avantajlı teklif belirlenerek ihale sonuçlandırılır.

İhale komisyonu gerekçeli kararını belirleyerek, ihale yetkilisinin onayına sunar. Kararlarda isteklilerin adları veya ticaret unvanları, teklif edilen bedeller, ihalenin tarihi ve hangi istekli üzerine hangi gerekçelerle yapıldığı, ihale yapılmamış ise nedenleri belirtilir.

İhale yetkilisi, karar tarihini izleyen en geç beş iş günü içinde ihale kararını onaylar veya gerekçesini açıkça belirtmek suretiyle iptal eder.

İhale; kararın onaylanması halinde geçerli, iptal edilmesi halinde ise hükümsüz sayılır.

İhale kararları ihale yetkilisince onaylanmadan önce idareler, ihale üzerinde kalan istekli ile varsa ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi isteklinin ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığını teyit ettirerek buna ilişkin belgeyi ihale kararına eklemek zorundadır. İki

isteklinin de yasaklı çıkması durumunda ihale iptal edilir.” hükmü,

Kamu İhale Genel Tebliği'nin “Yaklaşık maliyetin üzerindeki teklifler” başlıklı 16.3'üncü maddesinde “16.3.1. Yaklaşık maliyetin üzerindeki tekliflerin kabul edilip edilemeyeceği hususunda tereddütler olduğu anlaşılmaktadır. İhale komisyonu;

- Yaklaşık maliyet hesaplanırken değerlendirilmeyen her hangi bir husus olup olmadığını,
- Yaklaşık maliyet güncellenerek tespit edilmişse, güncellemenin doğru yapıp yapılmadığını,
- Verilen teklif fiyatlarının piyasa rayiç fiyatlarını yansıtıp yansıtmadığını,

Sorgulayarak verilen teklifleri yaklaşık maliyete göre mukayese eder ve bütçe ödeneklerini de göz önünde bulundurarak, teklif fiyatlarını uygun bulması halinde ekonomik açıdan en avantajlı teklifi ve varsa ikinci teklifi belirlemek veya verilen teklif fiyatlarını uygun bulmaması halinde ihalenin iptaline karar vermek hususunda takdir yetkisine sahiptir.

16.3.2. Yaklaşık maliyetin üzerinde olmakla birlikte teklifin kabul edilebilir nitelikte görülmesi halinde idarenin ek ödeneğinin bulunması veya ilgili mali mevzuatı gereği ödenek aktarımının mümkün olması durumlarında teklifler kamu yararı ve hizmet gerekleri de dikkate alınarak kabul edilebilir. Bu durumda sorumluluk idareye aittir.” açıklaması yer almaktadır.

05.04.2019 tarihinde yapılan ihaleye iki isteklinin katıldığı, 08.04.2019 tarihli ihale komisyonu kararı ile Salduzlar Hazır Beton Nak. İnş. Pet. Gıd. San. Tic. Ltd. Şti.nin teklifinin yaklaşık maliyetin üzerinde olduğu gerekçesiyle reddedildiği, başvuru sahibi Öner-Sal İnş. Müh. San. Tic. Ltd. Şti.nin teklifinde ise kırım oranının (%0,01) çok düşük olması nedeniyle söz konusu teklifin uygun teklif olarak değerlendirilmediği ifade edilerek rekabet ve kamu yararı oluşmadığından ihalenin iptaline karar verildiği görülmüştür.

Başvuru sahibinin şikayet başvurusu üzerine idarece gönderilen

cevabi yazıda “...yaklaşık maliyet incelendiğinde yaklaşık maliyetin hesaplanmasında Karayolları Genel Müdürlüğünün pozlarının analiz edilerek poz birim fiyatlarının 2019 yılına güncellendiği ve kullanıldığı tespit edilmiştir. Verilen tekliflerde 1 nolu teklif sahibinin teklifinin yaklaşık maliyetin üzerinde olduğu ve değerlendirme dışı bırakıldığı, 2 nolu teklifin ise vermiş olduğu teklifin (%0.01) kırıma tekabül ettiğinden dolayı piyasa koşulları ve idare tarafından önceki yıllarda yapılan filler alım ihaleleri göz önüne alındığında verilen teklifin rekabet koşulları ve kamu yararı oluşturmadığı için şikayet başvurusu uygun görülmemiştir.” ifadelerine yer verildiği görülmüştür.

Diğer taraftan ihale işlem dosyası tetkik edildiğinde, yaklaşık maliyet hesaplamasında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı birim fiyatının ve Karayolları Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanmış pozların analizinde yer alan Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 2019 yılı rayiçlerinin kullanıldığı, başvuru sahibinin teklifinde ise (1.806.500,00 TL) yaklaşık maliyete kıyasla (1.811.245,00 TL) kırım oranının binde ikiye tekabül ettiği tespit edilmiştir.

İhalenin iptali konusunda idareye verilen takdir yetkisi mutlak ve sınırsız olmayıp, kamu yararı ve hizmet gerekleri ile sınırlandırılmıştır. Bu çerçevede, idarenin iptal kararını kamu yararı ve hizmet gerekleri doğrultusunda objektif sebeplere dayandırması gerekmektedir.

İncelemeye konu ihalenin yaklaşık maliyetinin hesaplanmasında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı birim fiyatının ve Karayolları Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanmış pozların analizinde yer alan Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 2019 yılı rayiçlerinin kullanıldığı, bahse konu ihalede 3 adet doküman indirildiği, 05.04.2019 tarihinde gerçekleştirilen ihaleye 2 isteklinin katıldığı ve tekliflerden birinin yaklaşık maliyetin üzerinde teklif olduğu gerekçesiyle reddedildiği, diğer teklifte ise kırım oranının çok düşük olması nedeniyle söz konusu teklifin uygun teklif olarak değerlendirilmediği, 08.04.2019 tarihli

ihale komisyonu kararı ile rekabet ve kamu yararı oluşmadığından ihalenin iptaline karar verildiği, yukarıda aktarılan mevzuat hükümleri çerçevesinde ihale komisyonu kararı üzerine idarenin verilen bütün teklifleri reddederek ihaleyi iptal etmekte serbest olduğu, her ne kadar bu yetki mutlak ve sınırsız değilse de ihalede rekabetin sağlanamamasının yerinde bir gerekçe olduğu ve idarelerin ihalelerde rekabeti ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla yükümlü olduğu göz önünde bulundurulduğunda idarece rekabetin sağlanamadığı gerekçesiyle ihalenin iptal edilmesinin yerinde olduğu sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, 4734 sayılı Kanun'un 65'inci maddesi uyarınca bu kararın tebliğ edildiği veya tebliğ edilmiş sayıldığı tarihi izleyen 30 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemelerinde dava yolu açık olmak üzere,

Anılan Kanun'un 54'üncü maddesinin onbirinci fıkrasının (c) bendi gereğince itirazın şikâyet başvurusunun reddine,

Oybirliği ile karar verildi.